

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องความตระหนักของนักท่องเที่ยวต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในบริเวณน้ำตกแม่สา อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ มีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษานักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวบริเวณน้ำตกแม่สา อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2554

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ใช้การกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากข้อมูลประมาณการนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวที่น้ำตกแม่สา อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ ในปี 2553 มีจำนวนทั้งสิ้น 102,339 คน (ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวโดยใช้วิธีการคำนวณหาขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (Taro Yamane, 1973 อ้างใน อภินันท์ จันตะณี, 2550: 81) ซึ่งได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 400 ราย โดยแสดงวิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสมการ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n คือ ขนาดตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ในที่นี้กำหนดให้ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า n} &= \frac{102,339}{1 + 102,339 (0.05)^2} \\ &= 400 \text{ ราย} \end{aligned}$$

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้จะใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling) จากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณน้ำตกแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงระยะเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ เดือนสิงหาคม-กันยายน 2554

3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณน้ำตกแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 ราย โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทอุทยานแห่งชาติ การได้รับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ความตระหนัก ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนัก และมาตรการต่างๆที่ส่งผลต่อความตระหนัก

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากพระราชบัญญัติการท่องเที่ยว พ.ศ.2522 งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาด้านความตระหนักและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในระบบอินเทอร์เน็ต

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พฤติกรรมและประสบการณ์การท่องเที่ยวทางธรรมชาติในประเทศไทย

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความตระหนักต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในเขตอนุรักษ์ โดยใช้คำถามแบบมาตราวัดส่วนประเมนค่า มี 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเป็นอย่างมาก (ชวาล แพร์ตกุล, 2526)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติโดยใช้คำถามแบบมาตราวัดส่วนประเมนค่า มี 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเป็นอย่างมาก

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการต่างๆที่จะส่งผลต่อความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติโดยใช้คำถามแบบมาตราวัดส่วนประเมินค่า มี 5 ระดับได้แก่ เห็นด้วยมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเป็นอย่างมาก

3.4 วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ขออนุญาตต่อหัวหน้าผู้ดูแล น้ำตกแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ จากนั้นได้ทำการแจกแบบสอบถามแก่นักท่องเที่ยวที่บริเวณประตูทางเข้า ซึ่งนักท่องเที่ยวจะต้องชำระค่าธรรมเนียม เมื่อนักท่องเที่ยวตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้ศึกษาได้ขอเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด

3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 3-5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความตระหนักต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในเขตอนุรักษ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และมาตรการต่างๆ ที่จะส่งผลต่อความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ ระดับความคิดเห็น โดยมีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเป็นอย่างมาก (ชวาล แพร์ตกุล, อ่างแก้ว) โดยแต่ละระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น ระดับคะแนน

เห็นด้วยมากที่สุด	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น

4.21 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.41 – 4.20	เห็นด้วยมาก
2.61 – 3.40	เห็นด้วยปานกลาง
1.81 – 2.60	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.80	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.6. การนำเสนอข้อมูล

หลังจากทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลแล้วเสร็จได้ดำเนินการนำเสนอข้อมูลด้วยการบรรยายตัวเลขเชิงปริมาณ พร้อมเสนอแนะข้อคิดเห็น